

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/107/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521010115
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2521010115.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v D., pre prečin nepravdivý znalecký posudok, tlmočnícky úkon a prekladateľský úkon podľa § 347 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 8T/36/2021-378 zo dňa 01.03.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.03.2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 8T/36/2021-378 zo dňa 01.03.2023 bol obžalovaný A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom C. – E. F., G. XXXXX/XX, podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Piešťany č. Pv 661/20/2204 zo dňa 24.05.2021 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nepravdivý znalecký posudok, tlmočnícky úkon a prekladateľský úkon podľa § 347 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe,

že

dňa 18.09.2017 v Bratislave ako znalec zapísaný v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR pod evidenčným číslom XXXXXX v odbore doprava cestná, v znaleckom posudku č. 17/2017, ktorý bol použitý ako dôkaz v rámci trestného konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8T/8/2016, a aj v jeho výpovedi znalca vypočutého k obsahu znaleckého posudku v tomto trestnom konaní dňa 07.11.2018 v Piešťanoch na okresnom súde úmyselne uviedol nepravdu o technickej príčine vzniku dopravnej nehody, v dôsledku ktorej došlo z nedbanlivosti k ublíženiu na zdraví B. H., ktoré bolo predmetom tohto trestného konania, v tom že pri určovaní príčiny vzniku dopravnej nehody vychádzal z predpokladov, ktoré v konaní neboli preukázané žiadnymi z vykonaných dôkazov a to, že cyklista B. H. menil smer jazdy a bočne sa presúval do koridoru pohybu vozidla vedeného I. C., v dôsledku čoho v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi za technickú príčinu dopravnej nehody určil nesprávnu techniku jazdy cyklistu B. H., pričom určenie technickej príčiny dopravnej nehody bola rozhodujúca okolnosť pre určenie miery zavinenia obžalovaného I. C. na vzniku ujmy na zdraví B. H.,

pretože skutok nie je trestným činom.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 378-381.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany, a to v neprospech obžalovaného, ktoré písomne odôvodnil na č.I. 388.

Okresný prokurátor namieta vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku. V úvode zhrnul skutkové a právne závery, ktorými okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Nestotožnil sa s právnou argumentáciou okresného súdu, poukazujúc na objektívnu stránku trestného činu, ktorá v tomto prípade spočívala v úmyselnom uvedení nepravdivých skutočností o okolnosti, ktorá mala vplyv pre rozhodnutie v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8T/8/2016 pokiaľ ide o technickú príčinu dopravnej nehody (spôsob jazdy poškodeného I. C.). Má za to, že znalec sa vo svojom posudku nemôže opierať o zistenia, ktoré na mieste činu sám vykonal. Ak potrebuje na podanie posudku doplnenie alebo preverenie údajov z miesta činu, musí navrhnúť orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu obhliadku v zmysle § 154 Trestného poriadku. Pri určovaní príčiny vzniku dopravnej nehody znalec vychádzal z predpokladov, ktoré v konaní neboli preukázané. V znaleckom posudku uviedol to, čo mu na mieste obhliadky povedal vodič I. C. dňa 17.08.2017, ktorý dôkaz však nebol oprávnený znalec sám vykonať, rovnako ako vypočutie vodiča. Tento dôkaz nebol použiteľný v trestnom konaní, súd naň nemohol prihliadať, nakoľko nebol vykonaný v súlade s Trestným poriadkom. Vyjadrenia I. C. nemohol znalec použiť ako skutočnosť zistená z vykonaného dokazovania v trestnom konaní, keďže znalec nebol oprávnený nielenže sám vykonať obhliadku miesta dopravnej nehody, ale ani sám vypočúvať vodiča a jeho vyjadrenie prevziať ako dôkaz do znaleckého posudku. Trestný poriadok vylučuje, aby znalec sám vykonával dôkazy. Rozhodnutie okresného súdu je pre prokurátora prekvapivým, a to nielen vzhľadom na vydaný trestný rozkaz zo dňa 08.06.2021, ale aj vzhľadom na konečné odsudzujúce rozhodnutia Okresného súdu Piešťany ako aj Krajského súdu v Trnave v konaní sp. zn. 8T/8/2016, kedy oba súdy zhodne uviedli, že znalecký posudok obžalovaného ako znalca je nepoužiteľný, nakoľko vychádza z predpokladov, ktoré v konaní neboli preukázané žiadnymi z vykonaných dôkazov. Prokurátor má za to, že obžalovaný pri vypracovaní znaleckého posudku nepostupoval objektívne a nestranne a vypracoval znalecký posudok, ktorý nemal ani v náznakoch prvok objektivity a nebol pre účely trestného konania použiteľný. Ďalej poukazuje na odbornosť znalca, pričom práve na podklade odborných znalostí obžalovaného bolo preukázané, že obžalovaný vedel, že môže svojím konaním porušiť alebo ohroziť záujem chráneného zákonom spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí bol s tým uzromený. Obžalovaný navyše predniesol znalecký posudok po tom, ako bol súdom osobitne poučený o právnych následkoch vedome podaného nepravdivého znaleckého posudku. V ďalšom obsahu poukázal na konkrétne závery znaleckého posudku obžalovaného a následne na závery znaleckého posudku znalca Ing. Rabčana, ktorý určil technickú príčinu dopravnej nehody inak (za príčinu označil spôsob jazdy cyklistu). Ing. Rabčan sa s ustálenou príčinou dopravnej nehody obžalovaným nestotožnil, na svojom závere zotrval, poukázal na to, že z technického hľadiska v danom mieste nebolo možné bezpečne predchádzať cyklistu spôsobom, kedy vodič nezasiahne do protismerného jazdného pruhu. Podľa znalca Ing. Rabčana nebolo možné cyklistu bezpečne predchádzať spôsobom ako zvolil vodič I. C.. V danom čase boli prítomné signály, na základe ktorých mohol vodič vyhodnotiť, že cyklista bude nútený ísť do jazdného pruhu, vzhľadom na pohyb cyklistu, ktorý je všeobecne charakterizovaný ako sínusoida. Znalec Ing. Rabčan nenašiel v znaleckom posudku obžalovaného informáciu o tom, že by sa zaoberal odchýlkou cyklistu od priameho smeru, pričom s pohybom cyklistu v sínusoidách treba vždy počítať. Znalec Ing. Rabčan pri určovaní technickej príčiny dopravnej nehody dôslednejšie vychádzal zo skutočností uvádzaných poškodeným a obžalovaným. Obžalovaný vychádzal zo situácie, že poškodený sa presunul do koridoru pohybu vozidla poukazujúc na poklop kanála, ktorý musel podľa znalca obchádzať sprava, avšak zo žiadneho z vykonaných dôkazov táto okolnosť nevyplývala. Poškodený poprel, že by menil smer jazdy, alebo že by sa vyhýbal kanálu. Takouto technikou jazdy mal cyklista vytvoriť náhlu prekážku pre vozidlo v jazdnom pruhu. Poškodený pritom počas celého konania uvádzal, že išiel pozdĺž žltej čiary označujúcej zastávku a ani z výpovede obžalovaného nevyplývalo, že by mal poškodený zmeniť smer jazdy. Závery znalca (obžalovaného) tak neboli podložené žiadnymi vykonanými dôkazmi. K jedinému kontaktu medzi vozidlom a cyklistom došlo pri zaklapnutí spätného zrkadla, pričom v tom čase muselo byť postavenie vozidla a cyklistu rovnobežné. V prejednávanej veci sa nepreukázalo porušenie povinností zo strany poškodeného, práve naopak, bolo preukázané porušenie § 15 ods. 3 zákona č. 8/2009 Z.z. zo strany obžalovaného tým, že pri predchádzaní nezachoval dostatočný bočný odstup od cyklistu (poškodeného). Súd znalecký posudok A. C. správne a dôvodne vyhodnotil v pôvodnom konaní ako nepoužiteľný, nakoľko vychádzal z predpokladov, ktoré v konaní neboli preukázané žiadnymi z vykonaných dôkazov, keďže vychádza zo skutočností, že cyklista (poškodený) menil smer jazdy a bočne sa presúval do koridoru pohybu vozidla, čo poprel poškodený a ani obžalovaný uvedenú skutočnosť netvrdil. V konečnom dôsledku súd v pôvodnom trestnom konaní konštatoval, že obžalovaný ako vodič vozidla idúci v pravom pruhu, ktorý pred sebou videl cyklistu idúceho pri žltej čiare označujúcej krajnicu vozovky, tohto cyklistu zachytil pravým spätným zrkadlom, ktoré sa v dôsledku nárazu zaklaplo, čím

poškodenému spôsobil bolesť, ten zastavil a až následne spadol na zem. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by cyklista porušil nejaké ustanovenie upravujúce jazdu cyklistov, keďže sa pohyboval priamym smerom pi pravom okraji vozovky. Aj podľa súdu bolo príčinou dopravnej nehody nedodržanie bezpečného odstupu vodiča od cyklistu. Na hlavných pojednávaniach boli vykonané viaceré dôkazy, ktoré preukazovali, že obžalovaný dňa 18.09.2017 v Bratislave ako znalec zapísaný do zoznamu znalcov vedenom MS SR pod č. XXXXXX v trestnom konaní dňa 07.11.2018 v Piešťanoch na okresnom súde úmyselne uviedol nepravdu o technickej príčine vzniku dopravnej nehody, v dôsledku ktorej došlo z nedbanlivosti k ublíženiu na zdraví B. H., ktoré bolo predmetom tohto trestného konania v tom, že pri určovaní príčiny vzniku dopravnej nehody vychádzal z predpokladov, ktoré neboli v konaní nijako preukázané. Ak mal znalec potrebu vypočítať obvineného, mal postupovať podľa § 145 ods. 1 Trestného poriadku, kedy mu príslušný orgán mohol umožniť, aby sa zúčastnil výsluchu obvineného. Na návrh znalca mohol súd tiež vykonať dôkazy, ktoré potreboval na účely podania znaleckého posudku. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu navrhol, aby odvolací súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného poriadku vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu. Obžalovaný nesúhlasí s odvolacou argumentáciou prokurátora, napadnutý rozsudok považuje za zákonný. Okresný súd náležite zistil skutkový stav, vykonal stranami predložené dôkazy, tieto vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia zohľadňujúc všetky okolnosti jednotlivo ako aj vo vzájomnom súhrne, a na to zákonne a spravodlivo utvoril jednoznačný záver. Pokiaľ ide o trestný čin kladený obžalovanému za vinu, jeho spáchanie predpokladá úmyselné zavinenie, pričom nepostačuje, ak páchatel naplní len niektorý znak trestného činu. Pokiaľ ide o spochybňovanie záveru súdu, a to, že súd sa nedostatočne vysporiadal s otázkou nepriameho úmyslu u obžalovaného, v tejto súvislosti obžalovaný poukázal na to, že oba znalecké posudky (t.j. aj znalecký posudok obžalovaného ako aj znalecký posudok Ing. Rabčana) majú rovnocennú hodnotu, na čom nemení nič ani skutočnosť, že Ing. Rabčan bol do konania pribratý vyšetrovateľom. Skutočnosť, že názor A. C. v otázke technickej príčiny dopravnej nehody sa líši od záveru Ing. Rabčana ešte neznamená, že obžalovaný podal úmyselne nepravdivý znalecký posudok. Nesúlad znaleckých posudkov vo veci nemôže automaticky zakladať trestnoprávnu zodpovednosť. Ďalej poukazuje aj na stanovisko Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity č. 1187/2021/STA zo dňa 11.02.2021, z ktorého vyplýva, že k dopravnej nehode mohlo dôjsť tak, ako to opísal obžalovaný A. C. v znaleckom posudku č. 7/2017. Keďže úmysel obžalovaného podať nepravdivý znalecký posudok nebol preukázaný, okresný súd správne rozhodol v zmysle zásady in dubio pro reo. Pokiaľ ide o konštatovanie nepredvídateľnosti rozhodnutia, v tomto smere poukazuje obžalovaný na § 355 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého súd po podaní odporu proti trestnému rozkazu nie je viazaný právnou kvalifikáciou ani trestom uloženým v trestnom rozkaze. Vydanie trestného rozkazu znevýhodnilo obžalovaného, keďže mu nebol daný priestor na obhajobu a jeho návrhy na vykonanie dokazovania vyšetrovateľ zamietol. Pokiaľ ide o odvolací dôvod prezentovaný prokurátorom, a § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, podľa názoru obžalovaného prokurátor nesprávne určil odvolací dôvod, pretože z jeho tvrdení jednoznačne vyplýva záver, že nemá výhrady voči zistenému skutkovému stavu veci a jeho nespokojnosť je zameraná len vo vzťahu k právnemu posúdeniu zavinenia páchatel'a. Odvolací návrh tak nekorešponduje s odôvodnením odvolania, čo spôsobuje neprehliadnuteľný rozpor toho čoho sa obžaloba skutočne domáha, a v čom vidí nezákonný a nespravodlivý postup súdu. Prokurátor svojimi tvrdeniami neuvádza nové skutočnosti, okolnosti či fakty, skôr sa zameriava na kritiku hodnotenia subjektívnej stránky skutku, ktorý je obžalovanému kladený za vinu. V tomto prípade tak podmienky kasácie nie sú splnené, prichádza do úvahy len apelácia. Navrhuje, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 19.03.2024 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu. Prokurátorka zotrvala na podanom odvolaní, obsah odvolania nežiadala zmeniť ani doplniť. Odvolací súd oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany, vyjadrením obhajcu k odvolaniu, odpisom registra trestov na obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Procesné strany nemali žiadne pripomienky k oboznamovanému obsahu spisového materiálu, ani návrhy na doplnenie dokazovania. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry v Trnave sa v plnom rozsahu pridržala obsahu odvolania, nežiadala nič doplniť, pričom zotrvala aj na odvolacom návrhu, napadnutý rozsudok považuje za nezákonný. Obhajca obžalovaného sa pridržal doterajších prednesov, navrhol odvolanie prokurátora zamietnuť ako

nedôvodné. Obžalovaný uviedol, že sa cíti byť nevinný. Pri vyhotovení znaleckého posudku vychádzal z exaktne vykonaných dôkazov. Poukázal na to, že jeho technický názor je správny a nikdy nebol ovplyvňovaný, ani sa s nikým na závere posudku nedohodol. Neboli mu známe žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali vplyv na zmenu záveru znaleckého posudku.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Primárne k námietke obžalovaného o tom, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty, v dôsledku čoho je nutné ho postupom podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd uvádza:

Napadnutý rozsudok bol vyhlásený na hlavnom pojednávaní dňa 01.03.2023, a to za prítomnosti procesných strán. Na tomto pojednávaní, po vyhlásení rozsudku prokurátor vyhlásil, že si ponecháva lehotu na podanie odvolania. Následne bolo dňa 08.03.2023 na Okresný súd Piešťany doručené odvolanie okresného prokurátora, s tým, že odvolanie bude písomne doplnené o dôvody až po doručení rozsudku. Z uvedeného vyplýva, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané včas, a to bez ohľadu na skutočnosť, že jeho písomné dôvody boli doplnené a súdu doručené až po uplynutí 15 dňovej zákonnej lehoty.

Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1To/7/2012 z 30. januára 2013)

Každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s uvedenou zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevyklúčujú možnosť iného alebo opačného záveru. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady „in dubio pro reo“, t.j. v pochybnostiach v prospech obvineného. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To/8/2018 z 20. februára 2019).

Podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon

Zásada stíhania len zo zákonných dôvodov vyplýva z dikcie čl. 17 Ústavy SR. Je najdôležitejšou zásadou trestného konania. Dôvodom trestného stíhania môže byť len odôvodnené podozrenie zo spáchania trestného činu, pričom musí byť dodržaný postup ustanovený Trestným poriadkom. Táto zásada je procesným doplnkom zásady „nullum crimen sine lege“, ktorá v trestnom práve hmotnom predstavuje zásadu zákonnosti. Ide však nielen o zásadu trestného práva, ale aj o zásadu ústavnú, preto má prednosť pred záujmom na náležitom zistení skutkového stavu, pri ktorom vždy musí byť zákonnosť zachovávaná. Skutkový stav nemožno zisťovať spôsobom, ktorý odporuje zákonu. Stíhať podľa Trestného poriadku možno len pre trestný čin.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Okresný súd pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich spôsob vykonania dôkazov, pričom sa nedopustil žiadnych závažných chýb, ktoré by mohli mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci, tak ako namietal okresný prokurátor v odvolaní. S poukazom na rozsah a spôsob vykonaného dokazovania podľa odvolacieho súdu dospel aj k správnym právnym a tiež skutkovým záverom, t.j. že skutkový dej, ktorý obžaloba kvalifikovala ako prečin nepravdivého znaleckého posudku, tlmočnickeho úkonu a prekladateľského úkonu podľa § 347 ods. 1 písm. a) Trestného zákona nie je trestným činom a ani iným protiprávnym konaním.

Odvolací súd poukazuje na to, že predmetom trestného stíhania nie je pomenovanie trestného činu s jeho zákonným označením, ale konkrétny skutok páchatel'a významný z hľadiska trestného práva hmotného, t.j. taký skutok, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu alebo trestných činov v prípade jednočinného súbehu. Konkrétny skutok treba odlišovať od znakov skutkovej podstaty určitého trestného činu, ktoré samy osebe nie sú skutkom. Vzhľadom na citovanú základnú zásadu trestného konania, že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon (§ 2 ods. 1 Trestného poriadku), konkrétny skutok, pre ktorý sa má viesť trestné stíhanie, musí byť v súlade s ustanovením § 199 ods. 3 a § 206 ods. 3 Trestného poriadku popísaný tak, aby zodpovedal príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu. Pokiaľ tomu tak nie je, trestnému stíhaniu chýba jeho predmet a teda niet skutku, o ktorom by bolo možné konať a rozhodovať.

Tu odvolací súd poukazuje aj na znenie § 8 Trestného zákona, podľa ktorého trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ako tento zákon nestanovuje inak.

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrnných znakov, ktoré charakterizujú ľudské konanie a jeho následok ako trestný čin), pričom všetky sú rovnako nevyhnutné a rovnocenné. Z hľadiska obsahu, každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno pokladať za trestný čin. Ide o súhrn znakov možných ľudských aktivít, ktorých splnením vzniká trestná spornosť. Znaky trestných činov uvedené v Trestnom zákone vyjadrujú možnosť vzniku takto klasifikovaných skutkov (predvídanie možnosti vzniku), ako aj nevyhnutnosť podradiť ich pod príslušné skutkové podstaty trestných činov a použiť právne následky uvedené v Trestnom zákone. Súhrn skutkových znakov jednotlivých skutkových podstát trestných činov odráža konkrétny skutok kvantity a kvality. Trestná zodpovednosť vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu.

Obligatórnymi znakmi skutkovej podstaty trestného činu sú objekt (záujem, hodnota, či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchatel') a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky - motív).

Náležitú zistenie skutkového stavu veci znamená, že orgán činný v trestnom konaní sám určuje mieru dokazovania, ktoré musí v konaní vykonať, aby bola táto požiadavka splnená. Aj postup prokurátora

podľa § 234 ods. 1 Trestného poriadku (podanie obžaloby) predpokladá dostatočne objasnenie veci minimálne v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, že skutok sa stal; skutok vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu; existuje spoľahlivý záver, že žalovaný skutok spáchal obvinený a nie sú dané okolnosti vylučujúce trestnú zodpovednosť.

Obžalovanému sa kládlo za vinu, t.j. objektívna stránka trestného činu spočívala v tom, že ako znalec zapísaný v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR pod evidenčným číslom XXXXXX v odbore doprava cestná, v znaleckom posudku č. 17/2017, ktorý bol použitý ako dôkaz v rámci trestného konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8T/8/2016, a aj v jeho výpovedi znalca vypočutého k obsahu znaleckého posudku v tomto trestnom konaní dňa 07.11.2018 v Piešťanoch na okresnom súde úmyselne uviedol nepravdu o okolnosti, ktorá mala podstatný význam pre rozhodnutie, a to technickej príčine vzniku dopravnej nehody, v tom že pri určovaní príčiny vzniku dopravnej nehody vychádzal z predpokladov, ktoré v konaní neboli preukázané žiadnymi z vykonaných dôkazov. Týmto predpokladom malo byť tvrdenie vyplývajúce z výpovede vodiča I. C. (obžalovaného v konaní sp. zn. 8T/8/2016) na obhliadke miesta dopravnej nehody realizovanej znalcom (obžalovaným) dňa 17.08.2017, že cyklista B. H. menil smer jazdy a bočne sa presúval do koridoru pohybu vozidla vedeného I. C., v dôsledku čoho v rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi za technickú príčinu dopravnej nehody určil nesprávnu techniku jazdy cyklistu B. H.. Určenie technickej príčiny dopravnej nehody pritom bola rozhodujúca okolnosť pre určenie miery zavinenia obžalovaného I. C. na vzniku ujmy na zdraví B. H..

Zo Znaleckého posudku č. 17/2017 A. B. C. vyplýva, že obžalovaný pri vypracovaní znaleckého posudku vychádzal zo záznamu dopravnej nehody zo 06.07.2015 vypracovaného políciou, zo zápisnice o ohliadke miesta dopravnej nehody s náčrtkom, s plánikom a fotodokumentáciou vypracovanej políciou, zo záznamov o výsluchu svedkov I. C. a B. H. zo dňa 28.07.2015, zo znaleckého posudku MUDr. Ľuboša Klementa č. 42/2015 z odvetvia zdravotníctva, zo znaleckého posudku Ing. Jána Rabčana č. 65/2015, zo správy poisťovne UNIQA z 20.10.2015, zo zápisníc o výsluchu obvineného I. C. z 3.11.2015 a poškodeného B. H. z 10.11.2015 ako aj z ohliadky miesta nehody vykonanej znalcom za účasti vodiča I. C. zo dňa 17.08.2017 a výpovede I. C. z obhliadky.

Na obhliadke miesta dopravnej nehody, na ktorej bol prítomný aj I. C., tento obžalovanému opísal priebeh nehody tak, že keď odbočil vpravo z Krajinskej ulice na Komenského ulicu a pomaly sa začal rozbiehať, pred sebou pri pravom okraji vozovky videl jazdiť cyklistu, pričom keď sa cyklista za začiatkom odklonenia obrubníka vpravo kvôli autobusovej zastávke presunul vpravo na miesto pre autobusovú zastávku, naďalej mierne zrýchľoval, ale súčasne sa presúval s vozidlom viac vľavo, aby dodržal bočný odstup, rýchlosť mal do cca 30 km/h, už ďalej nezrýchľoval a v blízkosti stredovej deliacej čiary pokračoval v priamom smere jazdy a približoval sa k cyklistovi, ktorý naďalej jazdil v priestore pre autobusovú zastávku vpravo od kanála na ceste, a keď cyklista prešiel miesto, kde sa nachádzal kanál, po chvíli sa náhle začal presúvať priečne vľavo, čo bolo na takú vzdialenosť, že nestihol už na vzniknutú situáciu včas reagovať, pričom cyklista do vozidla nenarazil, došlo pravdepodobne ku kontaktu ruky cyklistu a pravého vonkajšieho spätného zrkadla.

Túto výpoveď následne obžalovaný v znaleckom posudku odcitoval a vychádzal z jej obsahu pri určení technickej príčiny vzniku dopravnej nehody, ktorú ustálil ako vznik náhlej prekážky v jazdnom pruhu vodiča, ktorej sa vodič nemal ako vyhnúť. Súd sa v konaní sp. zn. 8T/8/2016 so znaleckým posudkom obžalovaného vysporiadal tak, že na jeho závery neprihliadol, pretože znalec pri ustálení technickej príčiny dopravnej nehody vychádzal okrem iných skutočností aj zo skutočností, ktoré v konaní neboli preukázané (vyjadrenie I. C. na obhliadke iniciovanej obžalovaným dňa 17.08.2017).

S poukazom na obsah odvolacej argumentácie odvolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že v tomto trestnom konaní súd nevyhodnocuje obsah znaleckých posudkov zabezpečených v konaní na Okresnom súde Piešťany sp. zn. 8T/8/2016, resp. nerealizuje konfrontáciu ich záverov, a rovnako neobjasňuje skutkový priebeh dopravnej nehody či technickú príčinu dopravnej nehody. Okresný prokurátor sa v odvolaní nesprávne vecne zameril na objasňovanie vzniku a príčin dopravnej nehody (a teda obsahovú stránku znaleckých posudkov a ich závery), ktorá skutočnosť ale v tomto konaní nie je podstatná.

Sporným momentom a zároveň nosným predmetom dokazovania v tomto konaní bolo preukázanie objektívnej a subjektívnej stránky trestného činu nepravdivého znaleckého posudku, tlmočnického

úkonu a prekladateľského úkonu podľa § 347 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa dopustí o. i. ten páchatel', ktorý ako znalec pred súdom v trestnom konaní uvedie nepravdu o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie. Po objektívnej stránke sa teda nepochybne vyžaduje preukázanie konania spočívajúceho v uvedení nepravdy o okolnosti, ktorá má podstatný význam pre rozhodnutie alebo zamlčanie takejto okolnosti. V prípade znalca takouto nepravdivou okolnosťou nepochybne môže byť ním vypracovaný znalecký posudok, poprípade jeho doplnenie, resp. okolnosti, ktoré by uviedol vo svojom výsluchu pred súdom.

Znalec má samostatné procesné postavenie v trestnom konaní a tomu zodpovedajúcu vlastnú zodpovednosť za vedomé (úmyselné) uvedenie nepravdivého znaleckého posudku – možný trestný postih za spáchanie nepravdivého znaleckého posudku v zmysle § 347 Trestného zákona, respektíve možný trestný postih znalca ako účastníka (spravidla pomocníka) na trestnej činnosti inej osoby.

V konaní na Okresnom súde Piešťany sp. zn. 8T/8/2016 nastala situácia, kedy o priebehu a technickej príčine dopravnej nehody boli predložené dva znalecké posudky s protichodnými závermi práve o príčine dopravnej nehody. Okresný súd z formálneho ako aj materiálneho hľadiska vyhodnotil oba znalecké posudky, pričom favorizoval práve znalecký posudok znalca Ing. Jána Rabčana č. 65/2015, pričom svoj záver náležite odôvodnil.

Trestný poriadok v zásade pripúšťa, že sa v znaleckom dokazovaní môžu vyskytnúť nezrovnalosti, pričom štandardným postupom je vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania, ktoré sa môže - ale nemusí, zrealizovať prostredníctvom znaleckého ústavu. Jedná sa o postup štandardný, bežný, pričom situácie, kedy kontrolné znalecké dokazovanie vyvráti závery predchádzajúceho znaleckého posudku, sa stávajú veľmi často, to však bez toho, aby bola voči predchádzajúcim znalcom vyvodzovaná trestná zodpovednosť. Odvolaciemu súdu sú zo služobnej činnosti známe prípady, kedy v rámci jedného konania je vypracovaných viacero znaleckých posudkov, ktoré nedospeli k identickým záverom. Súdny sú celkom bežne konfrontované kontraposudkami znalcov s celkom odlišnými závermi, pričom optikou argumentácie okresného prokurátora by potom mal byť trestne stíhaný znalec, ktorého znalecký posudok v tom ktorom konaní nebol akceptovateľný. Takýto výklad, a rovnako aj postup v podobe trestného stíhania znalca pre trestný čin podľa § 347 Trestného zákona by bol neprípustný. Doterajšia prax pritom nasvedčuje o nejednoznačnosti a rozmanitosti prístupu znalcov k posudzovanej problematike, ktoré diskusie nie sú ukončené ani v akademickvej rovine. Trestnoprávny postih obžalovaného ako znalca za podanie znaleckého posudku, ktorý vyhodnotil ako príčinu dopravnej nehody inak ako iný znalec v konaní by tak predstavovalo neodôvodnené potrestanie za činnosť, s ktorou sa súdy stretávajú v rámci svojej praxe takpovediac bežne.

Je pravdou, že obžalovaný pri vypracovaní znaleckého posudku a ustálení príčiny dopravnej nehody vychádzal zo skutočností, ktoré v trestnom konaní neboli preukázané, ku ktorým sa dopracoval realizovaním obhliadky miesta dopravnej nehody dňa 17.08.2018 v rozpore s § 145 ods. 1 Trestného poriadku. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že znalec je osoba odlišná od procesných strán a orgánov činných v trestnom konaní a v trestnom konaní vystupuje ako odborník, ktorého úlohou je posúdenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, ku ktorým sú potrebné odborné znalosti. Znalec sa oboznamuje so skutočnosťami dôležitými pre podanie znaleckého posudku v priebehu trestného konania, a to štúdiom trestného spisu alebo účasťou pri procesných úkonoch. (Nett, A.: Plody z otráveného stromu. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 1997, s. 74.) Znalcovi je tak dovolené vychádzať pri vypracovaní svojho posudku len z materiálov, ktoré sú zhromaždené v spise a ktoré mu poskytol orgán činný v trestnom konaní. Sám znalec nesmie vykonávať vyšetrovacie úkony, ale má právo sa ich zúčastniť. Dôvodom je nestrannosť rozhodovania a možnosť uplatnenia obhajoby. Takzvanou sankciou za vyššie uvedený postup (t.j. realizovanie osobnej obhliadky miesta dopravnej nehody a prevzatie výjadrenia I. C. do znaleckého posudku) bol však neúspech v konaní sp. zn. 8T/8/2016, v rámci ktorého súd na závery znaleckého posudku obžalovaného neprihliadol, favorizoval závery znaleckého posudku znalca Ing. Jána Rabčana č. 65/2015 a ustálil príčinu dopravnej nehody práve v súlade so záverom znaleckého posudku znalca Ing. Jána Rabčana. Znalecký posudok obžalovaného A. B. C. č. 17/2017 bol súdom vyhodnotený ako procesne nepoužiteľný dôkaz, a to práve z dôvodu, že obžalovaný ako znalec vychádzal pri určení technickej príčiny z vyjadrenia I. C. počas osobnej prehliadky miesta dopravnej nehody.

V tomto konaní bolo kľúčovou otázkou objasnenie tej skutočnosti, či obžalovaný ako znalec úmyselne v znaleckom posudku č. 17/2017 uviedol nepravdu o podstatných okolnostiach, ktoré mali vplyv na rozhodnutie súdu.

V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že zavinenie je obligatónym znakom subjektívnej stránky každého trestného činu. Trestný zákon vychádza z dôsledného uplatňovania zodpovednosti za zavinenie. Táto zásada patrí medzi základy, na ktorých je vybudovaná definícia trestného činu čo napokon vyplýva z ustanovenia § 17 Trestného zákona, podľa ktorého pre trestnosť činu treba úmyselné zavinenie, ak Trestný zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti. Význam uplatňovania zásady za zavinenie spočíva v tom, že k naplneniu trestnej zodpovednosti za následok nestačí ho len spôsobiť, ale je nutné ho taktiež zaviniť. Bez zavinenia teda nie je trestný čin a ani trest.

Zavinenie sa musí vzťahovať na všetky skutočnosti, ktoré sú znakom skutkovej podstaty trestného činu. Pokiaľ by zavinenie k niektorej z požadovaných skutočností sa nevzťahovalo, nie je daná subjektívna stránka trestného činu, a preto je vylúčená trestná zodpovednosť páchatel'a. Záver o zavinení páchatel'a musí byť vždy preukázaný výsledkom dokazovania a musí z nich logicky vyplynúť (R 19/1971), pričom pri zisťovaní subjektívnej stránky činu nie je možné dospieť k záveru o alternatívnom vzťahu páchatel'a k zamýšľanému následku (R 19/1969).

Odvolací súd aj napriek opačnému názoru prokurátora zastáva rovnaký názor ako okresný súd, a to, že v prípade uvedenia okolností, z ktorých vychádzal obžalovaný ako znalec pri ustálení príčiny dopravnej nehody nešlo o úmyselné uvedenie nepravdivých skutočností zo strany znalca. Obžalovaný v znaleckom posudku a konaní pred súdom priamo citoval skutočnosti, ktoré mu pri obhliadke miesta dopravnej nehody uviedol I. C.. Obžalovaný ako znalec neuviedol skutočnosti, ktoré by žiadna zo strán v konaní neuvádzala, len si osvojil tvrdenia I. C. ako vodiča motorového vozidla. Išlo v podstate o rovnaký postup, aký zvolil pri citovaní výpovedí obžalovaného I. C. a poškodeného B. H. v rámci prípravného konania a tiež súdneho konania. Jediným rozdielom bol ten moment, že citácia vyjadrení I. C. sa vzťahovala aj na tie skutočnosti, ktoré uviedol pri obhliadke miesta dopravnej nehody, ktorú znalec nebol oprávnený vykonať, keďže znalec v súdnom konaní dôkazy sám vykonávať nemôže. Výpoveď I. C. z obhliadky miesta dopravnej nehody však nebol jediným zdrojom, z ktorého obžalovaný čerpal a vychádzal pri vypracovaní znaleckého posudku. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné konštatovať úmyselné konanie na strane obžalovaného, keďže konštatovania v znaleckom posudku boli len citáciami výpovedí strán v konaní, nie vyfabulovanými a zavádzajúcimi skutočnosťami. Obžalovaný ako znalec pritom nielenže nemohol vedieť, či I. C. vypovedá o okolnostiach dopravnej nehody pravdivo a úplne, ale povinnosť hodnotenia jeho výpovede z pohľadu vierohodnosti ani nemal, nakoľko to je úlohou súdu, ktorú realizuje v rámci procesu hodnotenia dôkazov. Znalec podáva posudok o otázkach skutkových. Neprišlúcha mu vykonávať hodnotenie dôkazov ani riešiť právne otázky. K správnosti a pravdivosti vykonaných dôkazov nesmie znalec zaujať hodnotiace stanovisko. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že znalci neprišlúcha hodnotiť dôkazy ani z hľadiska ich vierohodnosti ani v tom smere, či skutočnosť, o ktorej podáva správu, je preukázaná. (R 33/1980)

Odvolací súd si neosvojil právnu a skutkovú argumentáciu okresného prokurátora o preukázanom úmysle obžalovaného uviesť nepravdu o akejkoľvek podstatnej skutočnosti ohľadom technickej príčiny vzniku dopravnej nehody, pri ktorej poškodený B. H. utrpel zranenie, preto odvolacia argumentácia okresného prokurátora bola vyhodnotená ako nedôvodná.

Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením okresného prokurátora, ktorý poukázal na to, že vzhľadom na dlhoročnú prax obžalovaného ako znalca, tento mohol a mal vedieť o dôsledkoch jednak vykonania obhliadky miesta dopravnej nehody a použitia výpovede I. C. z obhliadky ako zdroja, z ktorého vychádzal pri ustálení príčiny dopravnej nehody. Súd má vždy možnosť požiadať znalca, aby znalecký posudok dopracoval, prepracoval, vyslúchať ho na pojednávaní za účelom odstránenia rozporov, či má možnosť si pribrať iného znalca. Nie v jednom prípade bol obžalovaný len jedným z ustanovených znalcov, ktorých posudky sa diametrálne líšili a nikto týchto znalcov nestíhal za prejavený znalecký názor.

Takéto odlišné nazeranie vecného problému, ustálenia zavinenia obžalovaného v podobe vedomého uvedenia nepravdivej skutočnosti viedli odvolací súd k vyhodnoteniu odvolacej argumentácie okresného prokurátora ako nedôvodnej. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že v konaní nebol preukázaný

úmysel obžalovaného (t.j. subjektívna stránka trestného činu) uviesť v znaleckom posudku, a následne pred súdom vedome nepravdivé skutkové okolnosti, ktoré mali podstatný význam pre rozhodnutie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.